SUOMEN TIEYHDISTYS

Suomen Tieyhdistyksen lausunto 15.10.2015 Liikennejaostolle

Asia: *HE 30/2015 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2016*
Teema: PL 31

Rahoituspanostuksen siirtäminen kehittämisestä perusväylänpitoon ja perusväylänpidon rahoituksen lisääminen osana kärkihankkeita on Tieyhdistyksen mielestä tässä vaiheessa oikea painotus.

Palvelut, digitalisaatio ja mallintaminen

Liikennepolitiikan tavoitteena on valtioneuvoston selonteon mukaan parantaa liikenneverkon kuntoa ja mahdollistaa liikennejärjestelmän uudistamista digitalisaatiota hyväksi käyttämällä. Liikennepolitiikka perustuukin jatkossa yhä enenevässä määrin liikenne palveluna -toimintamallille. Tämä ajatusmalli on erittäin kannatettava. Liikennejärjestelmää kehitettäessä on teknologian, käyttäjien ja sääntelyn lisäksi kehitettävä samanaikaisesti myös infrastruktuuria. Palveluiden ja digitalisaation asettamia vaatimuksia itse infralle ja sen kunnolle tulisi tarkastella osana kehitystyötä, jotta halutut hyödyt saataisiin alusta alkaen täysimittaisina käyttöön. Jos uusia teknologioita ja palveluita otetaan laajamittaisesti käyttöön, pohtimatta niiden asettamia vaatimuksia infran laatutasolle ja rakenteelle, voidaan uutta ”korjausvelkaa” synnyttää, kun ero edellytetyn ja olemassa olevan laatutason välillä kasvaa.

Suunnitelmat mallintamisen täysmittaisesta käyttöönotosta ovat hyviä. Mallintamisella voidaan tehostaa perusväylänpidon toimintaa merkittävästi ja sen myötä käytettävissä olevalla rahoituksella voidaan saada aikaan enemmän. Lisäksi mallintamisella voidaan saavuttaa merkittäviä hyötyjä teiden elinkaaren hallinnassa.

Korjausvelka

Korjausvelan poistotalkoot saadaan alkuun vuonna 2016. Nyt ehdotetulla rahoitustasolla korjausvelan lisääntymistä ei saada kuitenkaan vielä taittumaan ensi vuonna. Sekä päällystettyjen teiden että sorateiden määrät alimmissa kuntoluokissa kasvavat edelleen. Myös huonoiksi tai erittäin huonoiksi luokiteltujen maantie- ja ratasiltojen määrä kasvaa. Painorajoitettujen siltojen määrän kasvun ennakoidaan kuitenkin jo pysähtyvän.

Työ liikenneverkon korjausvelan vähentämiseksi saadaan alkuun, vaikka vaikutukset ovat vielä vähäiset vuonna 2016 . Suunnitelmat rahoituksen tasosta vuosille 2017-2019 saavat tulevaisuuden näyttämään liikenneväylien korjausvelan osalta kuitenkin positiiviselta.

Suunnitelma toimenpiteiden kohdistamisesta tieverkolla vilkasliikenteisten seutu- ja yhdysteiden päällysteiden ja rakenteiden parantamiseen, sekä maantiesiltojen korjaamiseen on hyvä. Korjausvelan kohdalla puhutaan myös vähäliikenteisen tiestön kunnosta huolehtimisesta erityisesti bio- ja maatalouden näkökulmasta. Myös tämä on kannatettavaa, mutta toimenpiteitä tulisi kohdistaa myös yksityisteihin, jotka mahdollistavat liikenneverkolla raaka-aineiden kuljetukset yleiselle tieverkolle.

SUOMEN TIEYHDISTYS

Yksityistiet

Vuosi 2016 tulee olemaan hyvin raskas Suomen yksityisteille, joiden saama valtionavustus jää vain 3 milj. euroon, josta losseihin menee 2,1 milj. euroa. Käytännössä yksityisteiden kehittämistä ei ensi vuonna tehdä. Vuosina 2017-2019 on suunniteltu yhteensä 30 milj. euron lisäystä yksityisteiden valtionavustuksiin. Suunta on oikea, mutta oikeampi rahoituksen taso olisi noin 30 milj. euroa vuodessa, koska elinkeinoelämän kilpailukyky ja investoinnit biotalouteen edellyttäisivät toimivaa yksityistieverkkoa. Teiden ja erityisesti siltojen rakenteiden korjaaminen on pelkästään tieosakkaiden voimin vaikea urakka. Valtion rooli on toimillaan taata, että yksityisteiden rakenteellinen kunto on riittävän hyvä palvelemaan koko yhteiskuntaa mukaan lukien teiden yleiskäyttö. Lisäksi kyseiseltä avustusmomentilta tuetaan muun muassa tieisännöitsijäkoulutusta. Tieisännöitsijät tuovat modernia osaamista yksityisteiden tienpitoon tiekunnissa, joissa ei enää omatoimisuutta löydy tarvittavaa määrää.

Nina Raitanen
Toimitusjohtaja, Suomen Tieyhdistys
nina.raitanen@tieyhdistys.fi
p. 040 744 2996